

Ontwikkelingsvisie Nieuwe Heide & Oud Meer

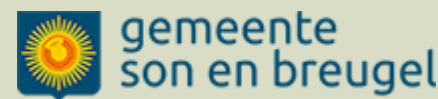
Vastgesteld door gemeenteraad Best en gemeenteraad Son en Breugel, 2022

Publieksversie 12-04-2023

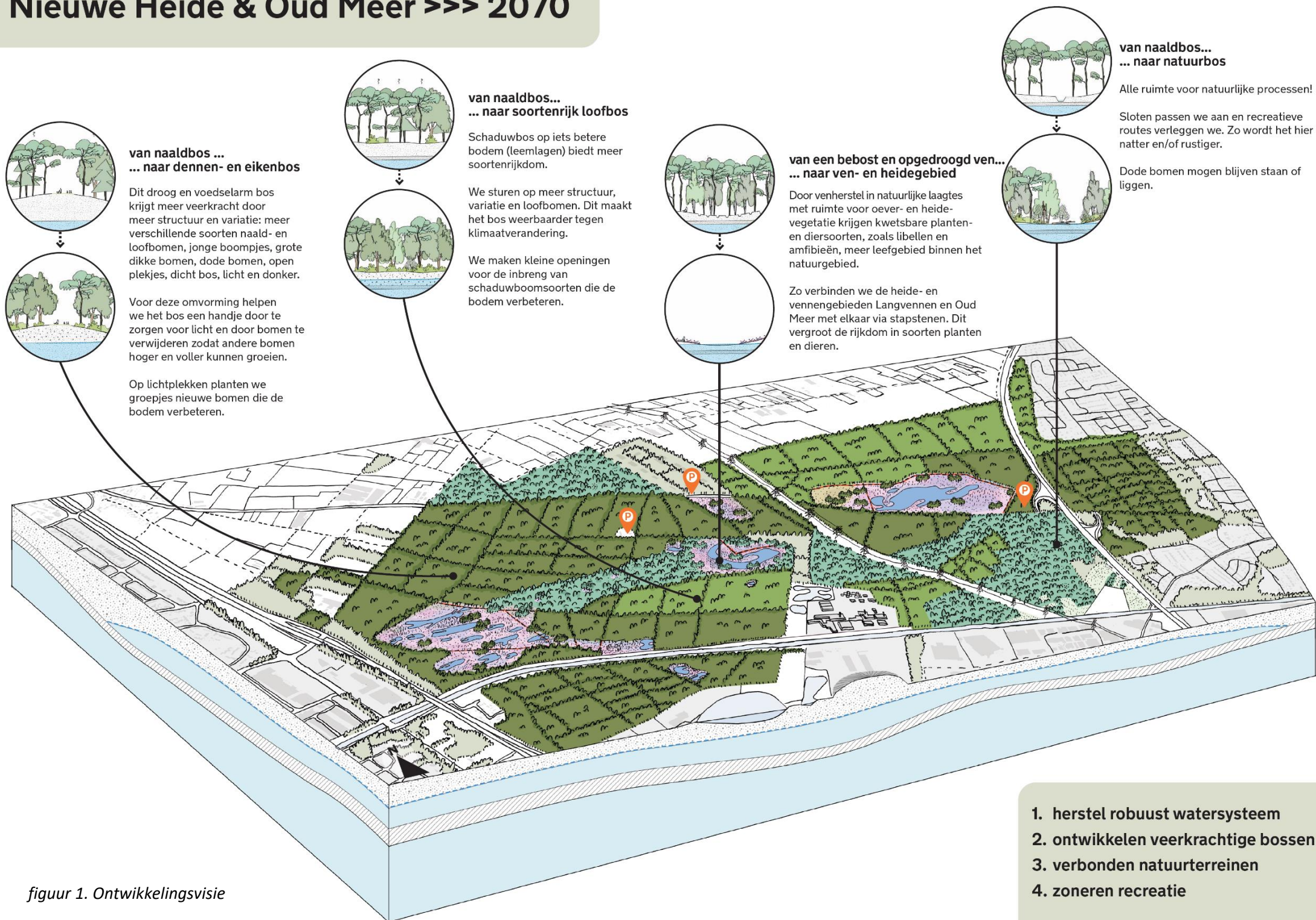
Hoe maken gemeentes Best en Son en Breugel hun gezamenlijke bos- heide- en vennengebied toekomstbestendig?

We gaan ervoor zorgen dat het natuur- en recreatiegebied tussen Best en Son sterker, gezonder, natter, stabiel en weerbaarder wordt. Zodat dieren en planten er graag leven en wij mensen van die natuur kunnen blijven genieten. Een gezond bos is weerbaarder en minder gevoelig voor verzuring, verdroging en klimaatverandering.

Samen met partners en gebruikersgroepen geven we een nieuwe toekomst aan dit beboste heidegebied met vennen, bekend als Nieuwe Heide en Oud Meer. De ontwikkeling gaat stap voor stap en duurt vele jaren. Zo is én blijft dit zeer gewaardeerde gebied aantrekkelijk om te recreëren, ontspannen en onze natuur te beleven.

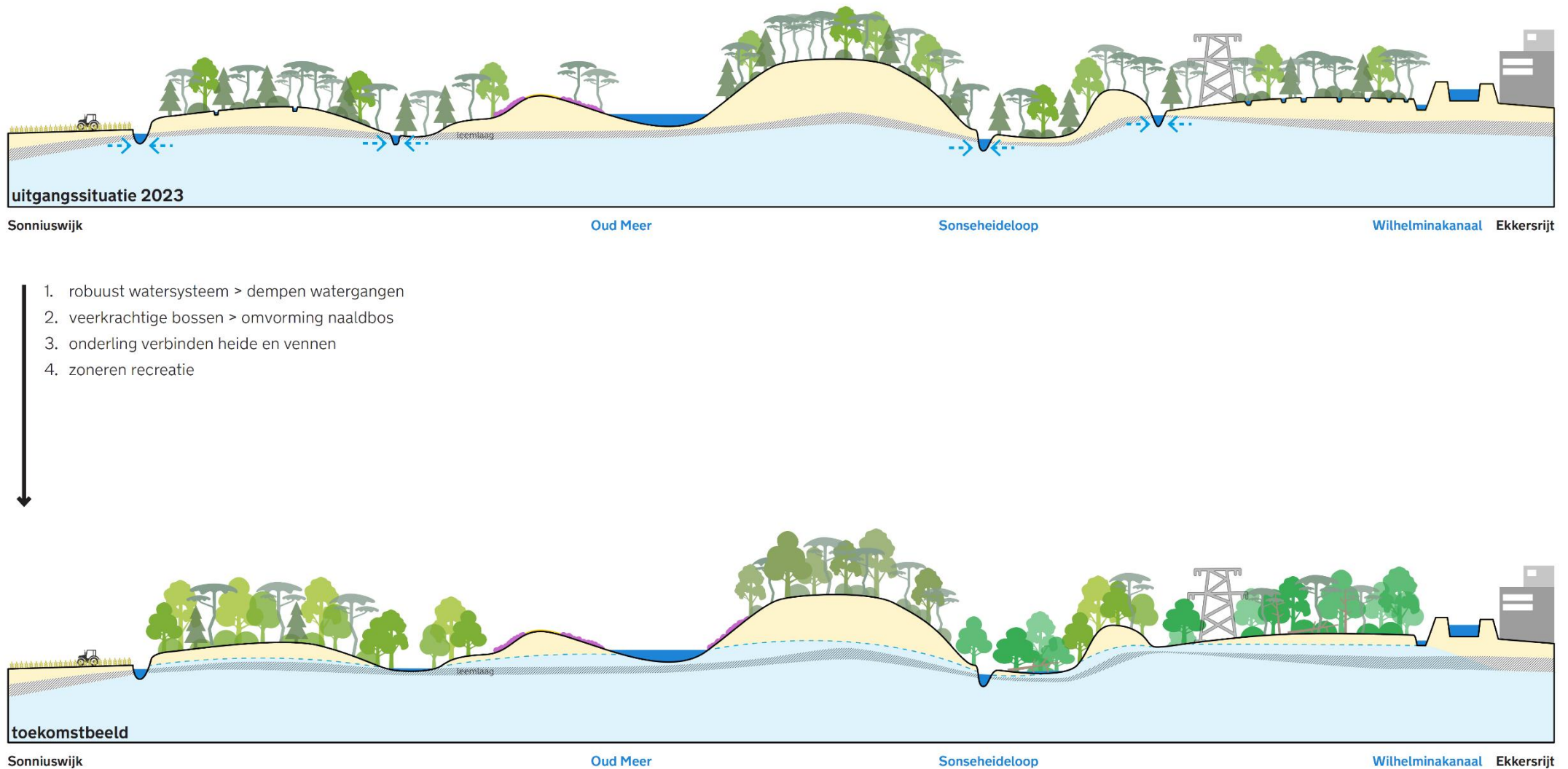

Nieuwe Heide & Oud Meer >>> 2070

figuur 1. Ontwikkelingsvisie

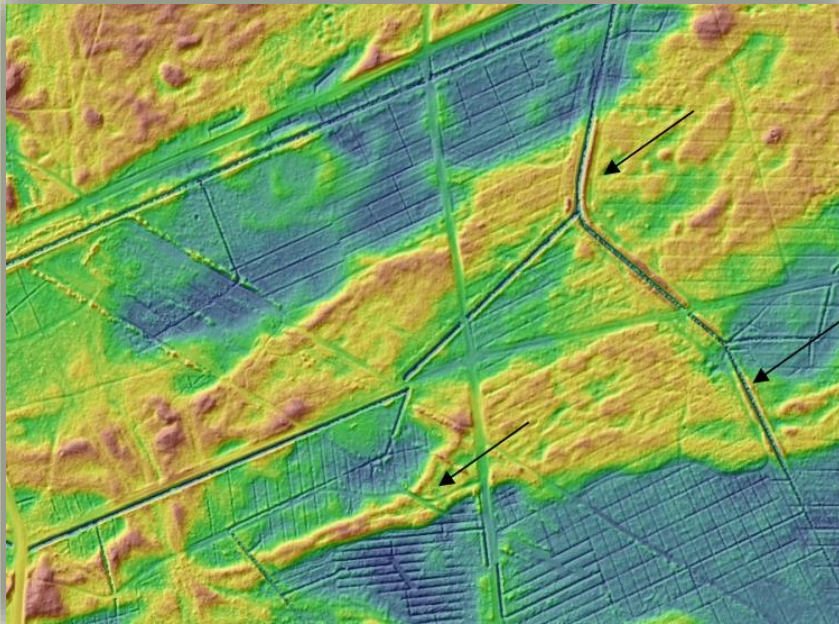
Nieuwe Heide & Oud Meer

figuur 2. Ontwikkeling naar toekomstbeeld (dwarsdoorsnede noord > zuid)

Water vasthouden

Vroeger waren sloten nodig om water af te voeren. Door de droogte van nu willen we het water juist vasthouden. Daarom dempen we de sloten en maken we het gebied natter. Zo kan het bos werken als een spons en wordt het gebied en de omgeving minder gevoelig voor droogte. Elke druppel water telt!

figuur 3. huidige slotenstelsel te zien op hoogtekartaart (lijnenpatroon zijn sloten of greppels)

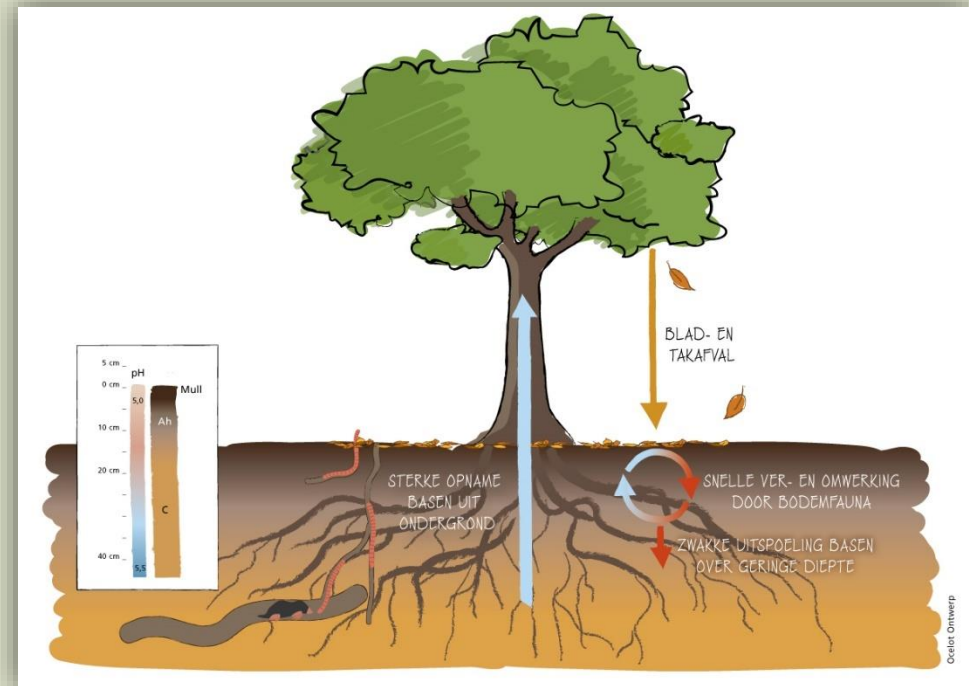
figuur 4. wensbeeld natter bos

Verzuring verminderen

Onze zandbodems zijn te zuur geworden door zure regen en de vele naaldbomen. De bosbodem herstellen we door soorten bomen te planten die de bodem gaan helpen. Deze boomsoorten hebben blad dat beter verteert en wortels die nog betere voeding kunnen halen uit leemlagen in de ondergrond.

figuur 5. bomen planten met blad dat beter verteert, zoals esdoorn

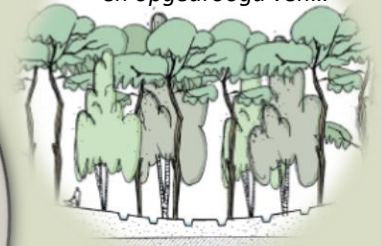
figuur 6. de juiste boomsoort helpt de bodem te herstellen

Natuur versterken

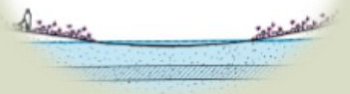
We verbinden natuurgebieden met elkaar en vergroten zo het leefgebied van kwetsbare diersoorten zoals vlinders, libellen, amfibieën en reptielen. Zo krijgen de dieren en planten betere kansen om te (over)leven.

van een bebost
en opgedroogd ven...

... naar
ven- en heidegebied

figuur 7. verbinden natuurterreinen (droge heide, stuifzand, natte heide, oevers, vennen) voor kwetsbare soorten als de heikikker

Natuur beleven

We verdelen recreatie in zones. We hopen dat sommige delen van het bos minder druk worden door bepaalde routes en paden aantrekkelijker te maken. We geven de natuur hiermee rust op deze plekken. Het gebied richten we in voor verschillende gebruikers zoals mensen met een beperking, mountainbikers, wandelaars en ruiters. Door deze aanpassingen kunnen recreanten blijven genieten van het gebied.

figuur 8. huidige borden van recreatieve rolstoelpaden

figuur 9. wensbeeld recreatief gebruik ruiters

Stabieler en weerbaarder bos

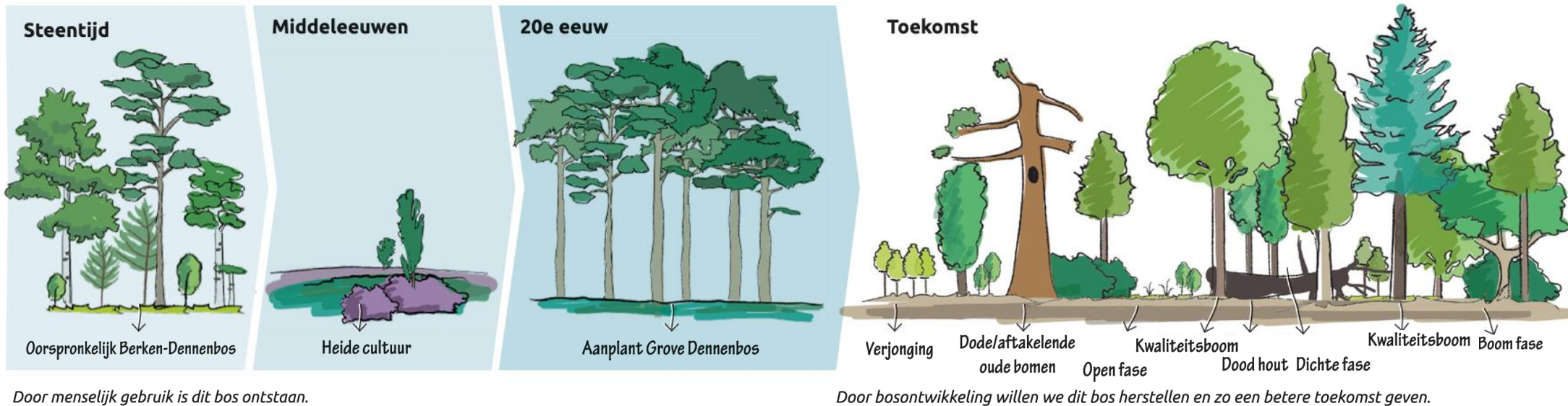
We geven het bos meer structuur en variatie. Daardoor wordt het bos minder kwetsbaar voor klimaatverandering, te veel stikstof en ziektes en plagen, zoals de massale sterfte van fijnspar. Zo vormen we deze bossen langzaam om naar toekomstbestendige bossen met ruimte voor recreatie en natuurbeleving.

Hoe dit bos is ontstaan

van het oorspronkelijke berken-dennenbos, via heidecultuur naar aanplant grove dennenbos.

Bos van de toekomst

variatie, alle bosstadia aanwezig, diversiteit in boom- en struiksoorten en veel loofhout.

Toekomstbeeld per deelgebied

Het bos is verdeeld in drie verschillende bosgebieden met ieder een eigen toekomstbeeld.

We houden daarbij rekening met: *welke bomen groeien er nu? welke kansen zijn er voor herstel? wat past er bij het recreatief gebruik?*

In het **natuurbos** krijgen **natuurlijke processen** alle ruimte. Dode bomen laten we hier staan en liggen. Schimmels en insecten houden ervan en zij zijn weer voedsel voor andere dieren. Zoals de specht die in een boomholte zijn jongen groot brengt. Vanuit het bestaande bos is er nog veel werk en tijd nodig om te komen tot een natuurbos. De kansen voor natuurbos zijn er in bosdelen die we **natter** kunnen maken en in bosdelen waar wilde dieren meer **rust** krijgen door minder recreatie. Recreatie blijft mogelijk. We passen waar nodig het gebied hierop aan, bijvoorbeeld met knuppelpaden in natte gebieden of aangepaste routes in de rustgebieden.

In het **dennen- en eikenbos** zorgen we voor **structuur en variatie**. Verschillende soorten bomen, loofbomen, jonge boompjes, grote dikke bomen, dode bomen, open plekjes, dicht bos, licht en donker. Dit is goed voor onze bosbeleving en fijn voor dieren en planten die hier hun eigen plekje vinden. Belangrijkste is dat dit het bos **veerkrachtig** maakt. Minder kwetsbaar... want stel je voor dat een soort als de grove den ineens massaal zou sterven? De dennen- en eikenbos gebieden zijn de voedselarmste en droogste delen van ons bos. Het staat er nu vooral vol met vakken naaldbos dat tegelijk geplant is. Omvorming gaat hier niet vanzelf. Er is licht nodig en nieuwe bomen. We helpen het bos een handje in de goede richting: sommige bomen halen we weg zodat andere bomen de kans krijgen om hoger en voller te groeien. Op lichtplekjes die we maken, planten we groepjes nieuwe bomen, zoals linde en zoete kers. Die helpen weer de bodem te verbeteren.

Het **soortenrijk loofbos** heeft meer **soortenrijkdom** en is van nature een rijkere beplanting met meer variatie aan schaduwboomsoorten. Het zijn de bosgebieden met een iets betere bodem (leemlagen) en daarom groeien er andere soorten. Dat is goed voor de diversiteit. Ook in dit bos is meer structuur, variatie en loofhout nodig om het bos **sterker** te maken. Daarvoor maken we kleine openingen in het bos en planten we boomsoorten die passen in een schaduwbos.

